

INAUGURACIÓ DEL CURS 2019-2020 DE LA UNIVERSITAT DE GIRONA

Benvinguts a la Universitat de Girona. Moltes gràcies per compartir aquest acte solemne d'inauguració d'un nou curs: el curs 2019-2020.

Tradicionalment, en els actes acadèmics, anomenem les persones que ens acompanyeu. I ho fem com un acte d'agraïment i alhora perquè tots siguem coneixedors del suport explícit que doneu a la UdG honorant-nos amb la vostra presència.

Honorable consellera d'Economia i Coneixement, Sra. Àngels Chacón

Presidenta del Consell Social de la UdG, Sra. Rosa Núria Aleixandre

Sra. Cristina Fallarás, ponent de la lliçó inaugural

Alcaldessa de Girona, Sra. Marta Madrenas

Honorable Consellera de Cultura, Sra. Mariàngela Vilallonga

Delegat territorial del Govern de la Generalitat a Girona, Sr. Pere Vila

Secretari d'Universitats i Recerca, Sr. F. Xavier Grau

Rector Nadal

Rector Batlle

Rectora Geli

Rector Bonet

Consell de Direcció de la UdG,

Secretari general del Consell Interuniversitari de Catalunya, Sr. Lluís Baulenas

Directora general d'Universitats, Sra. M. Victòria Girona

Rector de la Universitat Ramon Llull, Sr. Josep M. Garrell

Vicerectors i vicerectores

President Bou

Diputats i senadors

Alcaldes i alcaldesses

Regidors i regidores

Presidents de consells comarcals

Director dels Serveis Territorials d'Empresa i Coneixement a Girona, Sr. Josep Polanco

Directora dels Serveis Territorials de Cultura a Girona, Sra. Carme Renedo

Membres del Consell Social de la UdG

Degans, deganes i directora de centres docents

Coordinador del Consell d'Estudiants de la UdG

Representants d'associacions, entitats socials i empresarials

Estudiants, personal d'administració i serveis, personal docent i investigador d'aquesta, la nostra Universitat.

Voldria anomenar totes i cadascuna de les persones que avui ens acompanyeu, perquè és la vostra contribució i compromís amb la institució el que fa que la Universitat de Girona sigui el que és, i perquè és pertinent que tots siguem coneixedors de l'extraordinària representació acadèmica i social que avui s'aplega en aquest magnífica església de Sant Domènec, el paranimf de la Universitat de Girona.

Però tampoc voldria abusar de la vostra paciència, així que comencem.

DISCURS DE CLOENDA

La inauguració de curs és, certament, una celebració. Però sobretot és un recés. En el moment en què s'inicia un nou curs, de forma accelerada, a vegades fins i tot frenètica, fem un recés. Un recés per pensar, per repensar, per escoltar, també per dialogar.

La inauguració de curs és també un punt de trobada entre la comunitat universitària i la societat. Un moment en què la Universitat de Girona s'engalana per oferir el millor de tots nosaltres i en el qual la societat, persones del món polític, econòmic i social, aturen la seva activitat diària per acompanyar-nos, en un clar homenatge a la universitat com a agent social i transformador de país.

D'aquí a pocs mesos farà dos anys que vaig prendre possessió com a rector de la Universitat de Girona i em sento honorat de fer-ho al costat d'un gran equip, compromès, amb actitud i idees, i implicat.

Per al nostre país han estat dos anys dins d'un remolí d'emocions. Un excés d'esdeveniments que, per acció o inacció, se succeïen a més velocitat de la que podíem pair, o amb una lentitud exasperant, i que ens han portat a tenir l'autonomia suspesa, primer, i amenaçada, després, i amb els nostres líders polítics a la presó o a l'exili, privats de llibertat.

Dos anys! Dos anys que fa que avui no puguem tenir el president Puigdemont o la consellera Bassa acompanyant-nos, tal com havien fet en alguna ocasió. Enguany, per tant, i tal com vaig fer l'any passat, ho hem de continuar reivindicant. Hem de recordar i recordar-nos que vivim una situació que no és de normalitat, el que està passant no és normal, hem de recordar i recordar-nos que no els tenim a casa i que els volem a casa. Us volem a casa!

També són dos anys sense pressupost a la Generalitat, que ens ha condicionat i perjudicat molt com a societat i, per extensió, molt especialment com a Universitat, limitant la nostra capacitat social i transformadora de país. L'any passat hi feia referència. Us parlava de l'insuficient finançament de les universitats, del desproporcionat preu de les taxes universitàries, del dèficit de manteniment i d'inversió als edificis i a les infraestructures científiques, de l'envelliment de les plantilles, de la manca de relleu generacional... L'any passat hi vaig fer referència, així que no m'hi estendré, però cal insistir que malauradament continuem igual. Però som aquí per capgirar aquesta situació, no volem defallir en l'intent de millorar, progressar tots junts, i aconseguir transformar totes aquestes dificultats en oportunitats.

El Claustre de la Universitat de Girona, el passat 11 de juliol, va aprovar el manifest "Universitat, prioritat social", per reivindicar el paper social de la Universitat. L'aposta pel coneixement com al millor llegat que podem donar a les futures generacions.

A més, totes les rectores i rectors de les universitats públiques ho hem denunciat en diverses ocasions.

La mitjana d'inversió pública en universitats a l'OCDE és d'un 1,2 % del producte interior brut, mentre que a Catalunya és d'un 0,7 %. El finançament públic de les universitats aquest 2019 és inferior al que teníem 10 anys enrere. Les universitats estem clarament infrafinançades. Els països amb una societat humanament més desenvolupada i justa són també els països que més esforç públic fan en el desenvolupament del seu sistema de coneixement. Són països on l'educació no és el problema, sinó la solució. Perquè el pitjor desavantatge que pot tenir un ciutadà és una mala educació.

I això no és només una reivindicació institucional cap al Govern de la Generalitat, sinó que va molt més enllà, perquè donar valor a l'educació ens implica a tots, a tota la societat.

Malgrat totes aquestes dificultats, com a administració pública i com a agent social compromès amb el país, hem fet tots els esforços necessaris per donar el servei públic i de qualitat que mereixen els nostres estudiants.

Hem fet una política intensa de confiança envers les persones, donant més llibertat als centres docents, als serveis, als equips directius i als treballadors. Hem destinat una part important del nostre pressupost a pal·liar, sabent que no serà suficient, el deteriorament de les infraestructures. Hem posat l'accent en les persones, amb una política molt intensa de promocions i consolidacions que ens ha de portar a reduir l'interinatge per sota d'un 4 %. Hem obert noves línies d'ajut pensant en les persones més desfavorides o amb dificultats econòmiques sobrevingudes. Hem reforçat la nostra presència territorial, nacional i internacional. Hem aprovat gairebé 100 propostes d'acord al Consell de Govern que comporten millores per als estudiants, el personal d'administració i serveis, el personal acadèmic i investigador, i la societat i el territori amb què estem compromesos.

Hem definit la nostra estratègia a mitjà i llarg termini, posant l'horitzó al 2030, perquè hem de redefinir les missions tradicionals de la universitat, per adaptar-les als nous reptes i iniciar un procés de transformació de la nostra organització acadèmica i administrativa.

I tot això ha estat el fruit d'un treball col·lectiu.

En un dia tan assenyalat com el d'avui és just que fem un reconeixement a totes les persones que fan avançar aquesta universitat en el seu dia a dia i fan que excel·leixi en totes i cadascuna de les seves missions públiques: docència, recerca, transferència de coneixement, divulgació de la cultura, compromís social.

En aquest punt del discurs vull tenir un record per les persones estimades que ens han deixat: Marta Ministral, professora de Geografia; Gabriel Alcalde, professor d'Història de l'Art, i els estudiants Iñaki Esquiaga, Sergi Solà i Cristina Cervià. Que descansin en pau.

Formem part d'una història que ens precedeix i que d'altres continuaran. Sabeu que m'agrada dir que les institucions són com fils relligats amb el pas del temps. Què serien les institucions sense les persones?

Moltes gràcies a tots els que formeu part d'equips directius, als que exerciu càrrecs de responsabilitat, als que participeu en comissions de govern, als estudiants, al personal d'administració i serveis, al personal docent i investigador, als representants de la societat del sector polític, sociocultural i socioeconòmic.

D'aquí a uns mesos farà dos anys que em vau fer confiança per encapçalar la Universitat. De fet, arribar a la meitat d'un mandat és un fet singular que anomenem, popularment, passar l'equador, expressió que es remunta a les travesses dels primers navegants, i que simbolitzava l'entrada de la persona en el coneixement de les lleis del mar i li permetia prosseguir la travessa amb un grau més gran d'experiència.

Arribar a l'equador d'un mandat és, doncs, una fita remarcable, que ens ha de permetre desplegar encara amb més intensitat el programa de govern que va escollir la comunitat i amb el qual ens vam comprometre amb tot el meu equip.

El nou curs que avui encetem ha de ser el de la concreció del Pla Estratègic UdG2030, que com us deia trobareu explicat en el document que se us ha lliurat. Marca l'inici d'un esforç col·lectiu que sintonitzi la nostra Universitat amb els reptes immensos del futur immediat. Hem de ser capaços de posar el talent individual de cadascú de nosaltres al servei d'un objectiu comú, en què la suma de totes les intel·ligències s'hi vegi reflectida. Perquè avançar-nos als

esdeveniments que regiran el futur no és només un deure com a universitat, en la cerca de la qualitat i la millora constant, sinó que ha de ser la nova font d'oportunitats per als nostres estudiants i, en conseqüència, per al futur d'aquest país.

Aquest serà també el curs del llargament reivindicat pla d'activitats del personal docent i investigador, perquè tota l'activitat del PDI formi part del seu pla docent i pugui ser certificada; de l'imprescindible pla de la carrera professional del personal d'administració i serveis, perquè pugui treballar per objectius i promocionar-se en el lloc de treball propi. Aquest curs ha de ser el curs de la nova estratègia de Recursos Humans per a Investigadors, coneguda com a HRS4R, per aconseguir el segell de qualitat que ens posicioni com a institució que cerca la millora continuada, i també imprescindible per millorar la nostra competitivitat en captació i retenció de talent i en captació de finançament. També és el curs en què viurem el desenllaç del Parc Científic i Tecnològic, en el qual estem treballant intensament perquè sigui en benefici de la UdG i del territori; i és l'any en què veurem les primeres activitats del projecte Girona, Regió del Coneixement. És el curs en què entre tots hem de repensar la nostra estratègia universitària, repensar si el nostre model docent persegueix la formació i el creixement intel·lectual de l'estudiant de forma integral.

Les universitats són essencialment un espai per a la descoberta, la formació, l'aprenentatge, la curiositat, la investigació i l'intercanvi de coneixement. El coneixement ens permet marcar la diferència per millorar la nostra pròpia existència i la de la nostra societat. El saber és la matèria primera del projecte universitari, és cert. Però les universitats són també els espais de la utopia. No hi ha projecte universitari sense valors, per això hem de posar tot el talent de les persones que formen l'univers de la UdG al servei del compromís amb el país i amb la societat.

Durant aquest curs hem de mobilitzar la Universitat contra l'emergència climàtica i actualitzar el pla d'ambientalització, seguint el lideratge i la repercussió que els estudiants de la Universitat de Girona, amb la iniciativa #Fridays4Future, han tingut a nivell estatal.

Ha de ser el curs que continuï el camí cap a una educació inclusiva, que combati les barreres que limiten l'accés universal a la universitat. I volem continuar

essent una universitat de referència en els àmbits de la cooperació i el voluntariat. Perquè la suma d'intel·ligències només té sentit si serveix per construir les noves utopies.

Aquest serà també el curs a favor de la igualtat real, de la lluita tenaç contra les diferències que separen homes i dones. Hi hem dedicat aquesta inauguració de curs i ens han colpit la cruesa del detall i el bany de realitat de la lliçó inaugural de Cristina Fallarás, a qui vull agrair una vegada més la seva intervenció.

A la Universitat de Girona hi treballem intensament. Hem recuperat la delegació del rector per a la Igualtat de Gènere, i això s'ha traduït en moltes i diverses iniciatives, totes elles concebudes per corregir biaixos de gènere i avançar cap a l'efectiva igualtat d'oportunitats de totes les persones que formen part de la nostra comunitat universitària.

S'ha aprovat la normativa de la Universitat de Girona d'exempcions docents per a la intensificació de recerca després d'un permís de maternitat, per corregir els obstacles que la maternitat pot representar per al ple desenvolupament de les carreres acadèmiques i investigadores. Val a dir que la Universitat de Girona també lidera el grup de treball interuniversitari constituït en el marc de la Comissió Dones i Ciència del Consell Interuniversitari de Catalunya, per promoure la protecció de la maternitat en l'avaluació dels trams de recerca d'AQU-Catalunya.

S'ha aprovat una normativa per al reconeixement del nom sentit de les persones de la comunitat transsexual de la UdG, que explicita el compromís que assumim de protegir el col·lectiu LGTBIQ i qualsevol altra identitat sexual que no es trobi dins del gènere binari dona/home, i fer de la UdG una universitat respectuosa amb la diversitat.

S'ha realitzat una campanya de sensibilització adreçada a donar a conèixer els continguts del protocol de prevenció i actuació davant de situacions de violència o d'assetjament per raó de gènere o de sexualitat.

S'ha editat una guia d'estil de llenguatge igualitari de la UdG per impulsar una campanya de sensibilització sobre l'ús adequat del llenguatge en termes de perspectiva de gènere, i ho fem perquè és precisament en aquest àmbit formatiu on les universitats assumim un paper clau per esdevenir no només espais de

denúncia de les desigualtats i discriminacions que persisteixen en ple segle XXI sinó també, i molt especialment, motors de transformació social a l'hora de combatre-les des del compromís amb la igualtat.

Ara més que mai, la Universitat de Girona afronta un moment decisiu per promoure polítiques actives adreçades a preservar la igualtat d'oportunitats. I això perquè s'està treballant intensament en l'elaboració del nou pla d'igualtat de gènere de la UdG, que està previst que s'aprovi aquest curs i que ha de permetre consensuar, planificar i pressupostar les polítiques de la UdG en igualtat de gènere per als propers anys. Volem que el nou pla d'igualtat sumi les aportacions de tota la comunitat universitària i, molt especialment, de l'ampli directori de personal de la nostra universitat amb expertesa en aquest àmbit, així com de tots els col·lectius i associacions d'estudiants que, des de fa anys, hi treballen. Perquè la lluita contra aquesta discriminació constitueix un compromís irrenunciable de tota la UdG i ens queda molt per fer en matèria d'igualtat.

Haurem de ser més exigents amb nosaltres mateixos, mantenir esperit crític, corregir els nostres errors i trobar l'equilibri, ser justos i ser responsables de les nostres decisions. Haurem de definir nous objectius i mantenir alhora aquells que ens han fet ser el que som. I ho haurem de fer entre tots.

Com a comunitat universitària, no defallirem en l'esforç, i us demano a tots els agents del país i del territori que ens feu costat. Estem fixant un rumb i us necessitem, ens necessitem. Parleu sempre bé de la UdG, la vostra *alma mater*, aquesta mare que nodreix, forma i alimenta, sentiu-la vostra amb orgull. Junts continuarem fent gran la Universitat de Girona.

Que tinguem un molt bon curs.

Declaro inaugurat el curs acadèmic 2019-2020 de la Universitat de Girona.

Quim Salvi

Rector

Girona, 3 d'octubre de 2019